

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1675. usque ad annum 1681

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119207

§. 112. Literæ Apamiensis Epsicopi ad P. de la Chaise Regis Confessarium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67305](#)

„singularia generositatis & amicitiae Sæc. XVII.
 „argumenta ab Illustrissima Domina- A. C. 1679.
 „tione Vestra jam accepi, & si ista de-
 „cessent, notitia, quam habet de vo-
 „luntate Romani Pontificis, deque sa-
 „crorum canonum decretis, quæ Præ-
 „latis in Principum Aulis versantibus
 „severissime prohibent, ne in suarum
 „Ecclesiarum suorumque Coepiscopo-
 „rum imo omnium inferioris etiam
 „conditionis Clericorum detrimentum
 „attentare aliquid audeant, id quod in
 „concilio Avenionensi anno Christi mil-
 „lesimo trecentesimo vigesimo sexto sub
 „Joanne XXII. cap. 25. & in alio etiam
 „Avenionensi sub Benedicto XII. Anno
 „1337. cap. 20. repetitum est: hæc,
 „inquam omnia securum me, certum-
 „que reddunt, Illustrissimam Domina-
 „tionem Vestram præ omnibus priva-
 „tis affectibus, quæ alias morari eam
 „possent, caussam Ecclesiæ amplexu-
 „ram esse, & interim &c.,,

§. CXII.

Literæ Apamensis Episcopi ad P. de la Chaise Regis Confessarium.

Quoniam vero Apamensi Episcopo
 haud ignotum erat, quod P. de
 la Chaise, Jesuita, qui Regi a confes-
 sionibus erat, ob anathema nuper in
 tres

Sæc. XVII. tres Jesuitas vibratum adhucdum
A. C. 1679. vatum dolorem sentiret, nullam ab eo
 opem sperabat, ac propterea nullus
 quoque ad eum literas hucusque de-
 derat: cum autem antea arcto ami-
 tiæ vinculo huic Jesuitæ junctus esset,
 nunc vero ab eo mutata rerum
 vicissitudine gravissimis molestiis pre-
 meretur, hinc non deerant amici-
 corum nonnulli, qui Episcopum ur-
 gerent, ut eidem datis literis illata
 violentiæ iniquitatem exponeret, sup-
 plex, quatenus Regi, cuius animo
 dominabatur, hanc caussam impensus
 commendaret: Tergiversabatur dudum
 Episcopus, Societatis offenditam nonni-
 offenditam exitio restingui propriæ ex-
 perientiæ testimonio edocitus: celi-
 tandem amicorum importunitati, ac
 die decima quarta Junii has ad eum
 dem perscripsit literas:

„Jam dudum animo proposueram
 „admodum reverendam Paternitatem
 „Vestram literis convenire; sed ne id
 „facerem, duas præsertim ob causas
 „prohibitum sum; primo enim verebar,
 „ne operam perderem, & nihil scri-
 „bendo proficerem; deinde ne si co-
 „quererer, quas a Paternitate Vestræ
 „sufferre molestias cogor, ipsa privato
 „potius dolori, quam æquitati zeloque
 „Immunitatis Ecclesiasticæ conser-
 „vare“

*Gall. vind.
pag. 263.*

„vandæ eas querelas adscriberet. Ne Sæc. XVII.
 „tamen ulla in re partibus meis de- A.C. 1679.
 „fuisse viderer, aut aliquid inexpertum
 „reliquisse, bonæ causæ libertatique
 „Ecclesiæ a Divina Providentia mihi
 „commissæ promovendæ, statui ami-
 „corum consiliis cedere, & si quid ob-
 „tineri posset, hac quoque epistola ex-
 „periri, deinceps exitum hujus cau-
 „ſæ, & tam substantiam, quam mo-
 „dum ipsum ex animo integreque Deo
 „commissurus, ut is videlicet juxta
 „præscriptum, legesque Divinæ suæ
 „Providentiæ omnia moderetur. Equi-
 „dem si aut contra Paternitatem Ve-
 „stram, aut ejus Societatem privatis
 „odiis ac simultatibus concitarer, scit
 „ipsa, quam multæ præclaræque occa-
 „ſiones abundaverint, justum animi
 „mei dolorem contestandi, neque ab
 „ullo mortalium id mihi vitio verti po-
 „tuisset; quippe non mea, sed verita-
 „tis ac justitiæ, imo boni publici cauſa
 „agebatur; & malui Charitatis, Chri-
 „ſtianæque Prudentiæ rationem ha-
 „bere, nec prius silentium abrumpere,
 „quam necessitas loqui me cogeret..”

„Plane cum Paternitatem Vestram
 „& Christianam esse, & Religiosam co-
 „gitabam, nunquam persuaderi pote-
 „ram, & nisi aut ipsa, aut ejus Socie-
 „tas aliqua in re offensa a me esset,
Hist. Eccles. Tom. LXIV. Bb „ad-

Sæc. XVII., adeo vindictæ avidam fore, ut eam
A.C. 1679., tanto Divinæ Gloriæ ac immunitati

„Ecclesiasticæ dispendio quæreret.“

„Reminisci adhuc potest, cum eam

„conveniendi Parisiis occasio fuisset,

„vidissimumque globo Ecclesiasticorum in-

„cinctam, ejus favore Beneficia captan-

„tium, dixisse mihi: *Hos esse lupos pro-*

„*dæ insidiantes.* Qua ergo conscientia,

„quæ gregi ovium innocentium aleando

„debebantur, rapacibus lupis ipsa pro-

„jecit? imo ne exspectavit quidem, ut

„fauces aperirent prædæ expetendæ,

„sed etiam eorum famem prævenire;

„cum enim Canonici Ecclesiæ meæ vi-

„tam Regularem profiteantur, quam

„ego Apostolica auctoritate Regisque

„auspiciis feliciter restitui, ii, qui in Be-

„neficiis Ecclesiasticis nihil aliud quam

„proventus opesque affectant, nulla

„plane cura Canonicatum tangeban-

„tur, quibus Paupertatis vitæque com-

„munis obligatio incumbit. Sed Pe-

„ternitas Vestræ illis animos addidit;

„oblata spe eos Canonicatus ad vitam

„sæcularem revocandi, idque se esse

„eturam promisit.“

„Eadem quoque Patris Ferrieri in-

„tentio fuerat, vitam Regularem in-

„Ecclesia mea abolere volentis; id vero

„quam a Divina voluntate alienum

„fuerit, satis intelligere Paternitatem

„V"

„Vestra ex iis difficultatibus potuit, Sæc. XVII.
 „quæ Romæ & alibi superari non po- A. C. 1679.
 „tuere: non ergo capere possum, ex
 „quibus rationibus animum ipsa adje-
 „cerit operi destruendo, quod Patres
 „etiam Societatis, quorum utique te-
 „stimonia suspecta habere non potest,
 „approbare conati sunt, ac sæpe con-
 „fiteri, illud in Dei gloriam, Diæcessis
 „utilitatem, totiusque Ecclesiæ ædifi-
 „cationem redundare; nisi forte eas-
 „dem ob caussas delendæ vitæ Regu-
 „lari accincta est, ob quas non est ve-
 „rita palam jactare, id quoque majori
 „Dei gloriæ accessurum, si jam pridem
 „Ecclesiam meam Regii clausissent.
 „Quo ergo, mi Pater, demissa illa ve-
 „neratio, & cæca obedientia avolavit,
 „quam Societas Vestra Apostolicæ Sedi
 „hactenus professa est? video enim co-
 „nari vos destruere, quod illa ædifi-
 „cavit; idque non solum sine Sedis
 „Apostolicæ auctoritate, sed etiam
 „contra illam. Observatum enim est
 „in ultimis Codicillis, quos Paterni-
 „tas Vestra pro obtinendis Ecclesiæ
 „meæ Canoniciatibus expediri fecit,
 „omissam fuisse clausulam, addi alias
 „solitam, qua videlicet, qui hujus-
 „modi beneficia impetraverant, ju-
 „bebantur habitum Regularem assu-
 „mere, Tyrocinium experiri, ac deni-

B b 2

,,que

Sæc. XVII. „que Professionem emittere. Qui en
A. C. 1679. „non omnino cæci sunt, imo qui e
„inter præcipuos amicos Paternitatis
„Vestræ profitentur, hæc omnia spe
„ctare eo dicunt, ut non obstantibus
„capituli mei, Romanæque Sedis pro
„testationibus Decretisque, sæculan
„vitæ licentiam inducat, Regulari es
„tincta, sicque quacunque tandem re
„tione, etiam Professione sua plane in
„digna fidem exolvat, quam illis ob
„ligavit, quos ad captandos Ecclesiæ
„meæ Canonicatus jam prius imp
„lerat. „

„Utinam saltem Paternitatem ve
„stram ab hujusmodi conatibus re
„rentia retineret Gallici Regni, in quo
„nemo non videt, abuti ipsam fiduci
„quam munus Confessarii ei apud Re
„gem conciliavit, & qua id unice ag
„ut præcipua Ecclesiæ jura ab ignar
„licet Rege violentur, utque Principe
„auctoritate tam injustæ sævæque actio
„nes muniantur, quas, nisi publicis d
„authenticis monumentis constarent
„nemo credere sustineret. Enim ver
„sieri non potest, ut Paternitas Vestræ
„Regaliæ examinandæ animum solidi
„adjecerit, quin protinus intellexerit
„eam nec in mea, nec in aliis quaque
„plurimis Ecclesiis locum habere; sic
„que ingenti damno Ecclesiam afficeret
„quæ

Qui ergo
 o qui la
 termitat
 annia lo
 stantibus
 edis pro
 sœculan
 gulari es
 ndem re
 plane in
 illis ob
 Ecclesia
 us impo
 atem ve
 us reve
 i, in qu
 n. fiduci
 apud Re
 nice ag
 ab ignar
 Principe
 que actu
 publicis
 onstante
 nim ver
 cas Veit
 um solle
 zelleveren
 is quan
 pere; fo
 n affice
 ,qua

„quando Regi persuadet, ut eam sibi sæc. XVIth.
 „usurpet. Quod si Paternitas Vestra A.C. 1679.
 „istarum rerum plenam notitiam non
 „habet, qua rogo conscientia non mi-
 „nus inclementer sœveque nos perse-
 „quitur, quam si rei essemus Divinæ
 „humanæque Majestatis?“

„Non permittit brevitas epistolæ de-
 „bita, ut hic aut rationes percurram,
 „quæ caussæ a me suscepτæ æquita-
 „tem ostendant, aut seriem malorum
 „pertexam, quæ tanto iam tempore
 „Regaliæ obtentu perpetior, præsertim
 „cum per uasum habeam, Paternita-
 „tem Vestrām non tam ignorantia re-
 „rum, quam odio mei laborare, quod
 „ut deponat, a solo Deo expectari pot-
 „est. Enim vero metus Regiam in-
 „dignationem incurrendi, si videlicet
 „Regi innotescat, se ab eo deceptum
 „esse, cuius unica & præcipua obliga-
 „tio erat, Principem rerum, quæ ad
 „animæ ipsius æternam salutem veram-
 „que gloriam pertinent, admonere,
 „pudor quoque errorem ingenuæ con-
 „fitendi, ac denique ingens cupidio
 „deprimendi calcandique Episcopum,
 „Societati, vestrisque maximis (quip-
 „pe a Christiana Sanctorumque Patrum
 „doctrina alienis) adversum: hæc, in-
 „quam, omnia ingentia sunt, Paterni-
 „tati Vestræ profitendæ Veritatis im-

Bb 3

„pedi-

Sæc. XVII. „pedimenta, nec ab alio, quam qu
A.C. 1679. „cordium Dominus est, superari po
 „sunt, & tamen mihi credat (neque
 „enim, uti spero, se ab Episcopo ab
 „moneri indigne feret) multa sunt
 „quæ justo eam timore percellere po
 „sint, ne, posteaquam ob calcatam in
 „munitatem Ecclesiasticam, Divinam
 „indignationem in se provocavit, Re
 „giam quoque incurrat; Rex enim
 „qua est prudentia & æquitate, ut
 „aliquando intellexerit, se consiliis
 „vobis suggestis, ac contra animi fu
 „sententiam deceptum, tot malorum
 „caussam fuisse, non poterit non ea om
 „nia eorumque autores damnare. En
 „adverso si Paternitas vestra informa
 „nium ac impendentia mala præveniat
 „expletatque boni Confessarii partes
 „suamque industriam Regis saluti in
 „pendat, cujus videlicet animam go
 „bernardam suscepit, Dei Beneficio
 „nem experietur, & Rex quoque gra
 „tum acceptumque habebit, se venia
 „tem aliquando saltem edoctum esse
 „Illos vero, quibus Paternitas Vetus
 „caussa fuit, ut censuras Ecclesiæ in
 „currerent, longe majori beneficio affe
 „cerit, si potius viam illis & ratione
 „ostenderit, qua se dignos reddant Eo
 „clesiasticis honoribus, quam ut con
 „tra Canonum præscriptum sibi illis
 „ufur

„usurpent, & denique quicunque æquisi Sæc. XVII.
 „justique amantes sunt, Deum ex ani- A.C. 1679.
 „mo benedicent, ubi intellexerint, Pa-
 „ternitatem Vestram auctoritatem suam
 „persuadendo Regi interponere, ut Re-
 „galia intra fines a Majoribus suis ob-
 „tentos, & a Lugdunensi Concilio
 „(quod extendi eam yetuit) concessos
 „contentus esse velit.,,

„Finio, mi Pater, nec aliud ad-
 „jungo, quam esse utique Charitatis
 „Veltræ, pacem tandem concedere
 „Episcopo septuaginta annos nato,
 „quadraginta pastorales insulas susti-
 „nenti, & ultimas horas præstolanti;
 „nec amplius pati viros selectæ virtu-
 „tis, Deoque speciali ratione consecra-
 „tos, quique cum tanta omnium ædifi-
 „catione illius se obsequio addixerunt,
 „ab iis tam sæva persecutione pulsari
 „dissiparie, qui se vitæ Regularis
 „hostes profitentur. Spero equidem,
 „me Deo propitio usque in extrema
 „fidelem fore, nec cessabo esse, quid-
 „cunque tandem a Paternitate Vestra
 „adversi mihi contigerit.,,

§. CXIII.

*Innocentii XI. Papæ epistola ad Fran-
 ciæ Regem circa Urbanistas
 Moniales.*

Bb 4

Ad